

כְּתִיב, וַיָּרֶת יְהוָה רֵיחַ הבִּיחָה. כִּמְאֹן דָּארָה וּכְנִישׁ פָּלָא לְגֹז אֲתָרִיה.

אתָא רַבִּי יִיָּסָא וְנִשְׁקִיה. אמר ומה כל הדין טבא אית תחות ידך ולא ידענו ביה. אמר אהדרנא מן אורחה, ונתחבר בהדר. אזלו. אמר רבבי חזקיה ארחה דא בהדי שכינתא נהך דהא מתקנא קמן. אחד בידא דההוא ינוקא ואזלו. אמרו ליה אםא לנו קרא חד מאנוון דאמר לך אבוק.

פָּתָח הַהוּא יָנוּקָא וְאָמָר (שיר השירים א) **יִשְׁקַנֵּי מְנֻשִׁיקֹת פִּיהָו,** דא הוא תאובתא עלאה דיפוק (דנפקא) רעotta מפומא לנשקא ולא נפיק מהוטמא כד אשא נפקא, דהא כד אתחבר פוםא לנשקא נפיק אשא ברעotta בנהירו אנפין בחודה דכלא באתדבקותא דנייחא.

ובגין כד כי טובים דודיך מיין. מההוא יין (יין) דמחדי ובhair אנפין וחיכין עייגין ועבדיד רעotta. ולאו מיין דמשבר (דשבר) ועבדיד רוגזא ואחשיך אנפין ולhattan עייגין יין דרוגזא. ועל דא בגין דחמר דא טב, בהיר אנפין וחד עייגין ועבדיד תאובתא דרחימיג, מקריבין ליה כל يومא על גבי מדבחא (דף ע"ב) שעורא דמאן דשתי ליה חד ליה ועבדיד ליה נייחא דכתיב (במדבר ח)

ונסכו יין רבייעית ההין. ובגין כה כי טובים דודיך מײַין.
מההוא יין דאתער רחימותא ותיאוובתא.

וכל לא כמה דלטתא אתער רחימותא דלעילא. תרין
שרגין כד אתדרך בהורא דלעילא בתננא דסליק
מההוא דלטתא אתטליק ההוא דלעילא. אמר רבי חזקיה
הכ' הווא ודאי דעלמא עלאה תליא בתתאה ותתאה
בעלה, ומזמנא דאתחריב בי מקדשא ברכאנן לא
אשתכחו לעילא ותתא. לאחזהה דדא בדא תליא.

ואמר רבי יוסי ברכאנן לא אשתכחו ולוטין אשתכחו,
דהא יגינו דכלא בההוא סטרא נפק' (ד"א) וברכאנן
לא נפק'), מאי טעמא, בגין דישראל לא שריין באראעה
ולא פלח' פולחנא דאצטראיך לאדלקא בוצינין
ולאשתכחא ברכאנן, ובגין כה לא משתחחי לעילא
וთתא, ועלמא לא יתיב בקיומיה פדקא יאות.

ואמר רבי חזקיה לא אוסף לקלל עוד את האדמה
בעבור האדם. מאי הווא, אמר רבי ייסא ה'כ'
שמענא מרבי שמעון דאמר כל זמנה דasha דלעילא
אוסף לתקפה, תננא דאייה דינה דלטתא אתקיף
ריגזא ושבץ' כלא. בגין דבד נפיקasha לית ליה פסק
(קמיה) עד דישתלים דינה. וכד דינה דלטתא לא אוסף
לאתקפה בדינה דלעילא עbid דינה ופסק ולא

**ישתלים דינא לשיצאה. ובגין כה כתיב לא אוסף למייב
תוספת לאתתקפה דינא דلتתא.**

אמר ההוא ינוקא שמענא בגין דכתיב ארורה האדמה
בעבורך. הנה בא בהיא שעתה דאטלטיא ארעה
בחובאadam. אתיהיב רשו לשילטהה עלה ההוא חוויא
בישא דאייהו מחייב דעלמא ושיין בני עלמא. מהו
יומא דקריב נח קרבנא, וארא ליה קודשא בריך הויא,
אתיהיב רשו לארעה לנפקא מתחות ההוא נחש ונפקא
ממסאבא. ועל דא מקריבין ישראל קרבנא לקודשא
בריך הויא בגין לאנhero אפי ארעה.

השלמה מההשומות (סימן יג)

עוד פתח ההוא ינוקא ואמר (שיר השירים א) לריח שמניך
 טובים. לריח מאן, אלא אית ריח ואית ריח. ריח
 הקרבן וריח הקטורת. ריח הקרבן מקריב ומיחיד כל
 אינון שבטיא דהיכלא דבית דוד וריח הקטורת מקריב
 ומיחיד ואגהיר אינון בוציבין עלאין בהיר (נהרי)
אפרנסמונא דכיא

ועל דא תרין מדבחין הויף, מזבח הקטורת ומזבח העולה
 מזבח הקטורת אייהו פנימה מזבח העולה אייה
 לבר. ריח מזבח העולה מתקין לאנhero בוציבין תפאין,
 ריח מזבח הקטורת מתקין לאנhero בוציבין עלאין. ועל

דֹא לְרִיחַ שָׁמֶגֶךְ טוֹבִים לְרִיחַ דַהֲהּוֹא קְטוּרָת שָׁמֶגֶךְ טוֹבִים.

בא ויראה שתיהם מזבחות הן מזבח פנימי לעילא מזבח חיצון לחתפה. מזבח הפנימי הוא שלם והוא הכתוב המזבחה בתוספת ה"א וכך הוא בכל מקום. ומזבח החיצון הוא חסר ה"א כמו נערה נעדר חסר ה' אשთכח דמאתערותא דמזבח הפנימי (ס"א החיצון) של מטה אתער מזבח הפנימי של מעלה ובמה אתער בריח (ס"א דמאתערותא דמזבח החיצון של מטה אתער מזבח החיצון של מעלה ובמה אתער בריח ברית הקרבנות. ובריח הקטורת של מזבח הפנימי של מטה אתער מזבח הפנימי של מעלה ובמה אתער בריח הקטורת. ועל דיא) הקטורת. הקטורת של מעלה ואתער ריח הקרבן של מטה ועל דא (שיר השירים א) לריח שמניך טובים איבון בוצינין נהרין ונציצין. כתיב הכא טובים וכתיב התרם (בראשית א) וירא אליהם את הארץ כי טוב: (עד כאן

(מההשמדות)

אמר רבי חזקיה יאות הוּא (והיא) וזה תלי עד דקיעימו ישראל על טורא דסיני. אמר רבי ייסא קודשא בריך הוּא אזעир לה לסייע ואשלטא ההוא נחש, אבל בגין חובה אדם אטלטיא בגין למליט עלמא. בההוא יומא (דאתייהבת אוריתא) נפקת ארעה מההיא קללה וקיעמא סירה באהיא גריינטא, בר בשעתא

דָקֹר בְּנָא אֲשַׁתְּפָחוֹ בְעַלְמָא וַיִּשְׂרָאֵל יִתְבִּין עַל אֶרְעָהוֹן.
 אמר רבי ייסא לההוא ינוקא מה שמה, אמר ליה אבא.
 אמר ליה אבא תהא בכלא בחכמה ובשנין. קרא
 עליה (משליבג) ישמה אביך ואםך ותגל يولדהך.
 אמר רבי חזקיה זומין קודשא בריך הוא לאברה רוח
 מסאבא מן עלמא כמה (ד"א לג דאתמר) דכתיב,
 (בריה יג) ואת רוח הטמאה עבריך מן הארץ. וכתייב, (ישעה)
 בלע המות לנצח ומחה יי אלhim דמעה מעל כל פנים
 וחירפת עמו יסיר מעל כל הארץ כי יי דבר.

זומין קודשא בריך הוא לאנهرא לסתירה ולאפקא לה
 מחשוכה בגין תהוא חוויא בישא. כמה דכתיב,
 (ישעה ל) יהיה אור הלבנה לאור החכמה לאור החכמה יהיה
 שבעתים לאור שבעת הימים. מיי אור, תהוא אור
 בגנייו ליה קודשא בריך הוא בעובדא דברראשית:
 ויברך אלhim את נה ואת בניו ויאמר להם פרו ורבו
 וגו. רבי אבא פתח ואמר, (משל י) ברפת יי היא
 תעשיר ולא יוסיף עצב עמה. ברפת יי דא שכינתא
 דאייה אתפקדא על ברכאנ דעלמא, ומבה נפקי ברכאנ
 לכלא.

תא היז מה כתיב בקדמיה ויאמר יי לנח בא אתה וכל
 ביתך אל התיבה וגו. כמה דאתמר דמאיריה דביתה

יבַּה לִיה רְשׁוֹ לְמַיְעָל. לְבַתֵּר אֲפֻתָּה אָמְרָה לִיה לְאַפְקָא.
בְּקֶדֶם יְתָא עַל בְּרִשׁוֹתָא דְּבָעַלָּה, לְסֹוף גַּפְקָא בְּרִשׁוֹ
דְּאֲפֻתָּה. מִפְאָן אָוְלִיפְנָא מִאֲרִיה (דף ע"א נ"א) דְּבִיתָא יַעַיל
וְאֲפֻתָּה תְּפִיק, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל נֹחַ
לְאַמְرָ צָא מִן הַתְּבָה. דְּרַשְׁוֹ תֹּהַה בִּדְהָא לְאַפְקָא לִיה
לְאוֹשְׁפִּיאָ וְלֹא לְאַעַלָּא לִיה.

כִּיּוֹן דַּגְּפָק יְהָב מַתְּגַן לָה, בְּגִין דָּאִיהִ בְּבִיתָא וּבִיתָא
בִּידָּהָא. וְאַנוּן מַתְּגַן דִּיהָב לָה בְּגִין לְאַסְגָּהָה לָה
רְחִימָותָא בְּבָעַלָּה. מִפְאָן אָוְלִיפְנָא אוֹרָח אַרְעָא
לְאוֹשְׁפִּיאָ. (לְמַיְהָב בִּידָּא דְּבָעַלָּה כְּדַגְּפָק יְהָב מַתְּגַן לְאֲתָתָה וְלֹא בִּידָּה וּבְגִין כֶּר בִּיּוֹן
דִּיהָב לִיה מַתְּגַן) וְעַל דָּא לְבַתֵּר דִּיהָב לָה מַתְּגַן לְאַסְגָּהָה לָה
רְחִימָותָא בְּבָעַלָּה (ב"א)

כִּיּוֹן דַּגְּפָק יְהָב מַתְּגַן וְגַבְזָבָן בִּידָּא דְּבָעַלָּה לְמַיְהָב
לְאֲתָתָה וְלִמְחָדי בָּה וְלְאַסְגָּהָה לָה רְחִימָותָא
בְּבָעַלָּה, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב וַיִּקְחֵ מִכְלָ וְגֹו' וַיַּעַל עֲולֹות
בְּמַזְבֵּחַ, אַלְיוֹן מַתְּגַן דִּיהָב בִּידָּא דְּבָעַלָּה בְּגִין לְאַסְגָּהָה לָה
רְחִימָותָא בְּעַלְמָא, וּמִפְאָן אָוְלִיפְנָא אוֹרָח אַרְעָא
לְאוֹשְׁפִּיאָ דִּיהָב מַתְּגַן בִּידָּא דְּבָעַלָּה לְאֲתָתָה וְלֹא
בִּידָּהָא, וְעַל דָּא וַיַּעַל עֲולֹות בְּמַזְבֵּחַ, קַוְרֵבָנָא לְדַכְוָרָא
לְאַסְגָּהָה רְחִימָותָא בְּבָעַלָּה בְּרָכָא לִיה) בְּרָכָא לִיה,
דְּכַתִּיב וַיְבָרֵךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנֵי וַיֹּאמֶר לָהֶם פָּרוּ

וּרְבוֹ וְגֹו'. וּבָגִין כֵּה כֶּתֶיב, (משלוי) בְּרִכְתָּב יְיָ הִיא תְּעֵשֵׂר. וְדֹאי כִּמָּה דָאָתָם.

וְלֹא יוֹסִיף עַצְבָּעָמָה. רָזָא דְכֶתֶיב בְּעַצְבּוֹן תְּאַכְלָנָה. עַצְבּוֹן עַצְיבּוֹ וּרְנוֹגָן בְּלֹא נְהִירָה דְאַנְפִּין. כֵּד אֲתַחַשְׁד סִיחָרָא וּבְרָכָאָן לֹא מְשֻׁתְּפָחִי. בְּעַצְבּוֹן סְטָרָא דְרוֹחָא אֲחָרָא דְאַמְנָע בְּרָכָאָן מְעַלְמָא, וּבָגִין כֵּה וְלֹא יוֹסִיף עַצְבָּעָמָה. וְדֹאי הוּא רָזָא דְכֶתֶיב, (בראשית ח) לֹא אָוּסִיף לְקַלֵּל עוֹד אֶת הָאַדְמָה:

וּמוֹרָאָכָם וְחַתְּכָם יְהִיָּה. מִבָּאָן וְלְהַלָּא יְהָא לְכוֹן דִּיּוֹקְנָנָן דְבָנִי נְשָׂא דְהָא בְּקָדְמִיתָא לֹא הָוו דִיּוֹקְנָנָן דְבָנִי נְשָׂא. תָא חֹזֵי, בְּקָדְמִיתָא כֶּתֶיב, (בראשית ט) בְּצָלָם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם. וּכֶתֶיב, (בראשית ח) בְּדָמּוֹת אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ. כִּיּוֹן דְחַטוֹ אֲשַׁתְּבָנו דִיּוֹקְנָנִיהו מִהָּוּא דִיּוֹקְנָא עַלְהָא וְאֲתַהְפָּכוּ אֲנוֹן לְמִדְחָל מִקְמֵי חִיוּון בָּרָא. בְּקָדְמִיתָא כָּל בְּרִיּוֹן דְעַלְמָא זְקָפָנו עַיְבִּין וְחַמָּאוֹן דִיּוֹקְנָא קְדִישָׁא עַלְהָא וּזְעָאן וְדַחְלִין מִקְמֵיהֶה. כִּיּוֹן דְחַטוֹ אֲתַהְפָּךְ דִיּוֹקְנָנִיהו מַעֲנִינִיהו לְדִיּוֹקְנָא אֲחָרָא. וְאֲתַהְפָּךְ דְבָנִי נְשָׂא זְעִין וְדַחְלִין קְמֵי שָׁאָר בְּרִיּוֹן. תָא חֹזֵי, כָּל אֲנוֹן בְּנִי נְשָׂא דְלֹא חַטָּאָן קְמֵי מְאַרְיָהוֹן וְלֹא עֲבָרִין עַל פְּקוֹדִי אָוֹרִיִּתָּא. זַיו דִיּוֹקְנָא דְלָהּוֹן לֹא אֲשַׁתְּבָנִי מְחִיזָׂו דִיּוֹקְנָא עַלְהָא. וְכָל בְּרִיּוֹן דְעַלְמָא

זעין וְדַחֲלִין קָמִיה. וּבְשֻׁתָּא דְבָנִי נְשָׂא עֶבֶרְיוֹן עַל פִּתְגָּמִי אָוָרִיתָא, אֲתַחַלְפָה דֵיְקָנָא דְלַהּוֹן וְכַלְהֹו זַעַיְן וְדַחֲלִין מִקְמִי בְּרִיאַן אַחֲרְבַּיַּן, בְּגַיַּן דְאֲתַחַלְפָה דֵיְקָנָא עַלְאָה וְאֲתַעֲבָר מְגַיְיָהוּ, וְכַדַּיְן שְׁלַטְיַי בְּהָוָה חַיּוֹת בְּרָא, דְהָא לֹא חַמְוָה בְּהָוָה דֵיְקָנָא עַלְאָה כְּדַקְחוּי.

וְעַל כֵּד הַשְׁתָּא כִּיּוֹן דָעַלְמָא אֲתַחַדְשָׁ בְּמַלְקָדְמַיִן, בְּרִיךְ לְזֹן בְּרָכָה דָא וְשְׁלִיטָה לְזֹן עַל כָּלָא, כִּמְאָה דָאַת אָמֵר וְכָל דְגַי הַיְם בְּיַדְכֶם נְתַנוּ. וְאַפְּילָו נְנוּנִי יָמָא. רַבִּי חַיָּא אָמֵר בְּיַדְכֶם נְתַנוּ. מִקְדָּמָת דָנָא. דְכָד בְּרָא קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא עַלְמָא מִסְרָר כָּלָא בְּיַדְהָוָן דְכַתִּיב וְרָדוֹ בְּדָגָת הַיְם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּגְרוֹ.

וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נָחַ. רַבִּי חַזְקָנִיה פָתָח (תְּהִלִּים ל) לְדָוד מִשְׁכִּיל אָשָׁרִי נְשָׂוי פְשָׁע כְּסֹוי חַטָּאת. הָאִי קְרָא אָוָקְמִיה, אֲבָל קְרָא דָא בְּרֹזָא דְחַכְמַתָּא אֲתִמָּר. דְהָא תְּגִיבָּן בְּעַשְׂרָה זִינִי שְׁבָחָא שְׁבָחָ דָוד לְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְחַד מְבִיָּהוּ מִשְׁכִּיל. וְהָוָא דְרַגָּא חַד מְאַנוּן עַשְׂרָה. וְדָוד אֲתָקִין גְּרָמִיה עַד לֹא יִשְׁרֵי עַלוֹי הָאִי דְרַגָּא.

אָשָׁרִי נְשָׂוי פְשָׁע, דְהָא בְּשֻׁתָּא דְקְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲתָקִיל חֹבֵי וּזְכוֹוֹן דְבָנִי נְשָׂא דְהָוָא (ד"א כְּדָהָא) תִּיקְלָא דְבָסְטָר חֹבֵין מִסְתָּלְקִין וְאַנוּן אַחֲרְבַּיַּן זְכִיַּן דְאַנוּן בְּתִיקְלָא אַחֲרָא מִכְרִיעַן לִתְתָּא דָא הוּא נְשָׂוי פְשָׁע.

כָּסֹן חַטָּאת בְּשֻׁעַתָּא דְּדִינָא שְׁרֵיָא בְּעַלְמָא דִיהָא
מַחֲפִיא דָלָא יְשָׁלוֹט עַלְוִי מַחֲבָלָא, כַּמָּה דְהֹהָה לְבָנָה
דְּכַסְתִּי לִיה קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא מִהַהְוָא חַטָּאת דְּאַמְשִׁיךְ
עַלְיָה אָדָם עַל עַלְמָא. דְּכִיּוֹן דְּחַטָּאת דָא אַנְגִיד אָדָם עַל
עַלְמָא, שָׁאָר בְּרִין שְׁלַטָּאָן וּבָר נְשָׁדְחִיל מַבְיִהְוּ וְעַלְמָא
לֹא אַתְקִין בְּתָקוֹנִיה. וּבְגִין כֶּךָ פָּד נְפָק נְחָ מַתִּיבוֹתָא
קְוִידָשָׁא בְּרִיךְ הַוָּא בְּרִכְיָה. דְּכַתִּיב וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת נְחָ
וְאֶת בְּנֵיו וְגַוּ:

וְאַתֶּם פָּרוּ וְרַבּוּ. בְּהִגִּי בְּרִכָּאָן לֹא אַשְׁתַּכְחֵוּ נוֹקְבִּי, אֶלָּא
 אֶת נְחָ וְאֶת בְּנֵיו, אֶבֶל נוֹקְבִּי לֹא אָמַר קָרָא.
 אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאַתֶּם פָּלָלָא דְּכִוָּרִי (דף עא ע"ב) וּנוֹקְבִּי
 כְּחַדָּא. וְתוּ אֶת נְחָ לְאַסְגָּהָה נוֹקְבִּיה. וְאֶת בְּנֵיו לְאַסְגָּהָה
 נוֹקְבִּי דְּלָהּוֹן.

וּבְגִין כֶּךָ כַּתִּיב אַתֶּם פָּרוּ וְרַבּוּ לְמַעַבֵּד תּוֹלְדוֹת מִפְּאָן
 וְלְהַלְלוֹה שְׂרֵצָו בָּאָרֶץ. וְהַכָּא יְהִיב לֹזֶן קְוִידָשָׁא
 בְּרִיךְ הַוָּא שְׁבָע פְּקוּדִי אָוּרִיִּתָּא לֹזֶן וְלְכָל דְּאַתָּו
 אָבְתָרִיִּהוּ, עַד דְּקִיּוּמָו יִשְׂרָאֵל בְּטוֹרָא דְסִינִי וְאַתִּיהָבּ
 לֹזֶן כָּל פְּקוּדִי אָוּרִיִּתָּא פְּחַדָּא:

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנָחָ וְגַוּ. זֹאת אֶת הַבְּרִית אֲשֶׁר אָנִי
 נוֹתֵן בְּינֵי וּבְינֵיכֶם וְגַוּ. אֶת קְשַׁתִּי נְתַתִּי בְּעַבְנָן.
 נְתַתִּי מִקְדָּמת דָנָא. רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתָח (יחזקאל א) וּמִמְעָלָה

לְרֹקִיעַ אֲשֶׁר עַל רָאשֵׁם כְּמַرְאָה אֶבֶן סְפִיר דְּמוֹת כְּסֵא.
מַה כְּתִיב לְעֵילָא וְאַשְׁמָע אֶת קֹול בְּגַפְיָהּם בְּקֹל מִים
רַבִּים בְּקֹל שְׂדֵי בְּלַכְתָּן. אַלְיָן אַרְבָּע חִיוּן רַבְּרַבָּן עַלְיָין
קְדִישָׁין הַהְוָא רַקְיעַ מַתְּתָקָנָא עַלְיָהּוּ. וּבָלְהוּ גִּדְפִּיהּוּ
(ד"א ל"ג פְּרִישָׁן) מַתְּחַבְּרָאָן דָּא בְּדָא לְחַפְּיָא גּוֹפִיָּהוּ.

וּבְשַׁעַת אֲגָנוֹן פְּרִשְׁיָהּ גִּדְפִּיהּוּ, אֲשַׁתְּמָעַ קֹול גִּדְפִּין
דְּכַלְהוּ דָּאָמָרִי שִׁירָתָא, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב
בְּקֹל שְׂדֵי. דְּלָא אֲשַׁתְּכִיחַ לְעַלְמַיִּן. בָּמָה דְּכַתִּיב, (תהילים ל)
לְמַעַן יָזְמַרְךָ כְּבָוד וְלֹא יָדוּם. וּמַאי אָמָרִי, (תהילים צח) הַזְּדִיעַ
יְיַשְׁוַעַתָּו לְעִינֵּי הַגּוֹיִם גַּלְהָ צְדָקָתוּ.

קֹול הַמְּלָה בְּקֹל מְחֻנָּה, בְּקֹל מְשִׁרְיִתָּא קְדִישָׁא כֵּד
מַתְּחַבְּרָן כֵּל חִילֵין עַלְיָין לְעֵילָא. וּמַאי אָמָרִי
קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְיָ צְבָאות מְלָא כֵּל הָאָרֶץ כְּבָודוּ.
אֲהָדָרוֹ לְדָרוֹם אָמָרוּ קָדוֹשׁ, אֲהָדָרוֹ לְצָפֹן אָמָרוּ קָדוֹשׁ.
אֲהָדָרוֹ לְמִזְרָח אָמָרוּ קָדוֹשׁ. אֲהָדָרוֹ לְמַעַרְבָּד אָמָרוּ בְּרוּהָ.
וְהָאִי רַקְיעַ קָאִים עַל רִישֵׁיהָן. וּבְכָל אַתָּר דָּאִיהִי
אָזְלָא, אָסְחָרוֹ אָפִין לְהַהְיָא סְטָרָא דְּאַתְּבָלִילָוּ
אָנְפִין בֵּיהֶ. אָסְחָרוֹ אָנְפִין לְאַרְבָּע זָוִיִּין, וּבָלְהוּ מִסְתְּחָרִין
לִתְּתָא. בְּרַבּוֹעָא דִּילִיה אַתְּגַלְיָת בְּאַרְבָּע אָנְפִין, אָנְפִי
אֲרִיהָ. אָנְפִי נְשָׁרָא. אָנְפִי שָׁוֹר. אָנְפִי אָדָם. גַּלְיָף בְּכָלְהוּ
אָדָם. אָנְפִי אֲרִיהָ אָדָם. אָנְפִי נְשָׁרָד אָדָם. אָנְפִי שָׁוֹר'

(ד"א אדם). כלְהוּ כָלִילָן בַּיְתָה. וּבָגִין כֵּךְ בְּתִיב וְדִמּוֹת פְּנִיכֶם
פְּגִיָּי אָדָם.

וְהִא רַקְיעַ דְּאַתְרַבָּע כָּלְהוּ גּוֹנוֹגִין כָּלִילָן בַּיְתָה, אַרְבָּע
גּוֹנוֹגִין אַתְחִזְיִין בַּיְתָה גַּלְיִפְיִין בַּאֲרַבָּע אַרְבָּע. בַּאֲרַבָּע
גַּלְיִפְיִין רְשִׁימִין טְהִירִין עַלְאַיִן וְתַתְאַיִן. כֵּד מִתְפְּרַשְׁאָן
גּוֹנוֹגִין דָּאָנוֹן אַרְבָּע סְלָקִין תְּרִיסָר. גּוֹנוֹן יְרָק. גּוֹנוֹן סְוֻמָּק.
גּוֹנוֹן חִוּור. גּוֹנוֹן סְפִּיר דְּאַתְכְּלִילוּ מִפְּלָגִין. הַדָּא הוּא
דְּכַתִּיב, (חוּזָקָא ל) בְּמִרְאָה הַקְּשָׁת אֲשֶׁר יְהִי בְּעַנְןָ בַּיּוֹם
הַגְּשָׁם כֵּן מִרְאָה הַגּוֹגָה סְבִיבָה הוּא מִרְאָה דִמּוֹת כְּבוֹד יְהִי.
חִיוֹן דְּגּוֹנוֹגִין דְּכָלָא. וּבָגִין כֵּךְ אֶת קְשָׁתִי נִתְתִּי בְּעַנְןָ.

מַאי קְשָׁתִי, בָּמָה דְּאַתְמָר בְּיֹסֵף דְּכַתִּיב, (בראשית מט)
וְתַשְּׁבָ בְּאַיִתּוֹ קְשָׁתָו. בָגִין דְּיוֹסֵף צְדִיק אַקְרִי,
וּבָגִין כֵּךְ קְשָׁתוֹ דָא בְּרִית דְּקָשָׁת דְּאַתְכְּלִיל בְּצְדִיק,
דְּבָרִית דָא בְּדָא אַתְאָחִיד. וּבָגִין דְּבָנָה תֹּוֹהַ צְדִיק, קִיִּימָא
דִּילִיה קְשָׁת.

וְיִפּוֹזָה. מַאי וִיְפּוֹזָה, אֲגַהֵירָה בְּחַמִּידָה דְּכָלָא. כַּמָּא דָא
אָמֵר (תהילים ט) הַבְּחַמְדִים מִזְחָב וּמִפּוֹן רַב וּמַתְוִיקִים.
אֲתַגְהֵירָה בְּנַהֵירָה עַלְאָה כֵּד נְטָר בְּרִית. וּבָגִין כֵּךְ אַקְרִי
יְוֹסֵף הַצְדִיק. עַל דָא אַקְרִי הַקְּשָׁת בְּרִית, כָּלִיל דָא בְּדָא.
זַהֲרָא יָקְרָא עַלְאָה חִיוֹן דְּכָל חִיוֹן חִזּוֹ בְּחִיוֹן טְמִירִין (נ"א
טְמִירָא) גּוֹנוֹגִין טְמִירִין. גּוֹנוֹגִין דָלָא אַתְגָּלִין. וְלִית

רשו לאסתפלה בעינה בקשות פד אתחזוי בעלמא דלא יתחזוי קלנא בשכינתא. ובן גוונין דקשות הוא חייזו סוסטיפא קטירא כחיזו יקרא עלאה דלא לאסתפלה. ובין הארץ חמת להאי קשת קיימא קדיישא, אתקיימת בקיומא. ועל דא והיתה לאות ברית בין אלחים וגו'. האי דאמאן דאלין תלת גוונין וחד דאטפליל בגיןיהו כלחו רוזא חדא. ובעו עננא סלקא לאתחזאה. (יחזקאל א) וממעל לרקיע אשר על ראותם במראה אבן ספריר. האי היא אבן שתיה דאייה נקודה חדא דכל עולם. וקיימה עלה קדש הקדשים. ומאי היא, פרסיה קדיישא עלאה דאייה ממנא על אלין ארבע דמות כסא באربع סמכין, ודא הוא תורה שבבעל פה.

ועל דמות הפסא דמות במראה אדם עליו מלמעלה. דא הואה תורה שבכתב. מכאן דתורה שבכתב ישוון (דף נב ע"א) יטה על תורה שבבעל פה. בגין דהאי פרסיה לדא, במראה אדם דאייה דיקנא דיעקב דאייה יתיב עלה.

רבי יהודה קם ליליא חד למלען באורייתא בפלגנו ליליא בבני אושפיזא במתא מחסיא. ותוהה תמן בביתא חד יודאי דאתא בתרי כסירא דקטפירה. פתח

רַבִּי יְהוֹדָה וְאָמֵר (בראשית כח) **וְהַאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מֵאָבָה יְהִי בֵּית אֱלֹהִים.** דֹא הִיא אָבָן שְׂתִיה דְמַתְפֵן אֲשַׁתִּיל עַלְמָא וַעֲלָה אֲתַבְגִי בֵי מַקְדֵשָא.

וְקֹרֶף רִישִׁيه הַהֲנוֹא יְהָדָאי וְאָמֵר לְהָאֵי מֶלֶה אֵיךְ אָפְשֵׁר, וְהָא אָבָן שְׂתִיה עַד לֹא אֲתַבְרִי עַלְמָא הוּת וּמִנָּה אֲשַׁתִּיל עַלְמָא, וְאֵת אָמְרָת וְהַאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שָׁמַתִּי מֵאָבָה. דְמִשְׁמָע דִיעָקָב שָׂוֵי לְהַשְׁתָא דְכַתִּיב, (בראשית ח) וַיַּקְחַ אֶת הָאָבָן אֲשֶׁר שֵׁם מְרָאשׁוֹתָיו. וַתַּוְיַדְעָקָב בְּבֵית אֶל הָהָה וְהָאֵי אָבְנָא הוּת בִּירוּשָׁלָם.

רַבִּי יְהוֹדָה לֹא אָסֵחָר רִישִׁيه לְגַבִּיה, פָתָח וְאָמֵר (עמוס ד) הַפּוֹן לְקֻרָאת אַלְקִיךְ יִשְׂרָאֵל. וּכְתִיב, (דברים כז) הַסְכֵת וְשִׁמְעָה יִשְׂרָאֵל. מַלְיִי דָאוּרִיתָא בְּעֵין כּוֹנָה. וּמְלִין דָאוּרִיתָא בְּעָן לְאַתְתָקָנָא בְּגֻפָא וְרַעֲוָתָא כְּחָדָא. קַם הַהֲנוֹא יְהָדָאי וְאַתְלָבָשׂ, וַיַּתְיַב לְגַבִּיה רַבִּי יְהוֹדָה, וְאָמֵר זְפַאַן אַתָּוֹן צְדִיקְיָא דְמִשְׁתְּדָלִי בָאוּרִיתָא יוֹמָא וְלִילָי. אָמֵר לֵיה רַבִּי יְהוֹדָה הַשְׁתָא דְכֻוֹנָת גַּרְמָה, אִימָא מַילָּךְ דְגַתְחָבָר כְּחָדָא. דְהָא מַלְיִי דָאוּרִיתָא בְּעֵין תְּקוֹנָא דְגֻפָא וְתְקוֹנָא דְלַבָא. וְאֵי לָאו בְּעֲרָסָא שְׁכִיבָנָא וּבְלַבָא אָמְרָנָא מַלְיִן. אֶלְאָהָא תְּגִינָן דְאָפִילָו חַד דִיתִיב וּלְעֵי בָאוּרִיתָא שְׁכִינָתָא אַתְחָבָרָת בְּחָדִיה, וּמָה שְׁכִינָתָא הַכָּא וְאָנָא שְׁכִיב בְּעֲרָסָא. וְלֹא עוֹד אֶלְאָ דְבָעֵין צְחוּתָא.

וְתוֹ דָכַל בֶּרֶגֶשׂ (אחרי מות ס"א) דָקַם לִמְלֵעִי בָּאוּרִיתָא
מְפַלְגָו לִילִיא כְּדֵא אֲתַעַר רַוַּע צְפָוָן (בפַלְגָו דְלִילִיא)
קוֹידָשָא בְּרִיךְ הַוָּא אָתֵי לְאַשְׁתַעַשְׁעָא עִם צְדִיקִיא בְּגַנְתָא
דְעַדָּן. וְהַוָּא וְכָל צְדִיקִיא הַבְּגַנְתָא פֶלְהָו צִיִיתִין (ליה וצ'יתין)
לְאַלְיָן מְלִין דְנַפְקִי מְפֻומִיה. וּמָה קוֹידָשָא בְּרִיךְ הַוָּא וְכָל
צְדִיקִיא מַתְעַדְנִין לְמִשְׁמָעָ מְלִי דָאוּרִיתָא בְשַׁעַתָּא דָא
וְאַנְא אָהָא שְׁכֵיב בְּעַרְסָא. אָמֵר לֵיה הַשְׁתָא אִימָא מַילָּה.
אָמֵר לֵיה שְׁאַילְנָא עַל מָה דָאמְרָת בְּפָסוֹקָא דָא (ראה דאבדו
שתיה דאמרטה) וְהַאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְבָה יְהִי
בֵית אֱלֹהִים דָא אֲבָן שְׁתִיה. (השְׁתִיה דצ'ית למל) הַיְד אָפְשָׁר,
דְהָא אֲבָן שְׁתִיה עַד לֹא אֲתַבֵּר עַל מָה הָוֹת וּמָה אֲשַׁתְּיל
עַל מָה, וְאַת אֲמְרָת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי, דְמִשְׁמָעָ דִיעָקָב שְׁווֵי לְהָ
הַשְׁתָא. וּכְתִיב וַיַּקְחֵה אַת הַאֲבָן אֲשֶׁר שֵׁם מִרְאָשׁוֹתָיו.
וְתוֹ דִיעָקָב בְּבֵית אֵל הָוֹה וְאַבְנָא דָא הוֹת בִּירוּשָׁלָם.
אָמֵר לֵיה כָל אַרְעָא דִישְׁרָאֵל אֲכְפֵל תְּחוֹתָיו וְהַוָּא
אֲבָן תְּחוֹתִיה הָוֹת. אָמֵר לֵיה אֲשֶׁר שֵׁם כְּתִיב. וּכְתִיב
וְהַאֲבָן הַזֹּאת אֲשֶׁר שְׁמַתִּי מִצְבָה. אָמֵר לֵיה אֵי יָדָעַת מֶלֶה
אִימָא לָה.

פָתָח וְאָמֵר, (תהלים י"ז) אָנָי בְּצִדְקָה אֲחֹזָה פְנִיק אָשְׁבָעָה
בְּהַקִּיז תְּמִונְתָה. דָוֵד מְלָכָא חַבִּיבָתָא וְדַבְקָוָתָא
דְילִילָה בְּהָאֵי אֲבָן הָוֹת. וְעַלְהָ אָמֵר (תהלים ק"ה) אֲבָן מָאָסָו

הבונים היה לראש פנה. וכך בעה לאסתפלא בחיזו יקרא דמירה, בטל להאי אבן בידיה בקדמיתה ולבתר עיל.

בגין הכל מאן דבעי לאתחזאה קמי מרים, לא אעיל אלא בהאי אבן. דכתיב, (ויקרא י) בזאת יבא אהרן אל הקדש. ודוד משבח גרים ואמיר אני בצדך אחזה פניך. וכל אשתדרותיה לדוד לאתחזאה בהאי אבן בדקא יאות לגבי דלעילה.

תא חזי, אברהם אתקין צלותא לצפרא ואודע טיבו דמאריה בעלמא. ואתקין היה שעתא בתקינה פדקא יאות דכתיב, (בראשית כב) ויישם אברהם בפרק. יצחק אתקין צלותא דמנחה ואודע בעלמא דעת דין ואית דין דיקול לשובה ולמידון עולם.

יעקב אתקין צלותא דערבית, ובגין צלותא דआ אתקין מה שלא אתקין בר בש מקדמת דנא בדקא יאות. בגין כה שבת גרים ואמיר (ד"ג עב ע"ב) והאבן הנותת אשר שמתי מצבה. עד היה שעתא לא שיי לה אחרא כוותיה.

ובגין כה ויקח את האבן אשר שם מריאשותיו ויישם אותה מצבה. מי מצבה דתו נפילה ואוקים לה. ויצוק שמן על רשעה. דהא בעקב תליא מילתא